

Opinienota

Zaaknummer: / 6168-2023

Auteur	: Hiltja Hoff
Domein	: Ruimte
Team	: Groene Leefomgeving
E-mail	: Hiltja.hoff@gemeentemaashorst.nl
Port.	: J.P.A. van den Heuvel

Aan de leden van de raadscommissie Ruimte, Economie en Financiën van Maashorst.

Onderwerp

Ambities en voorkeur inzamelmethode afval inwoners

De raad wordt gevraagd om

1. Hun voorkeur aan te geven voor een kwantitatieve duurzaamheidsdoelstelling voor huishoudelijk afval en de afvalscheiding te willen verbeteren tot nog maar 80 kilo restafval per inwoner per jaar in 2028.
2. Hun voorkeur ook aan te geven voor een kwalitatieve doelstelling dat het gescheiden afval zoals GFT+E en PBD van hoogwaardige kwaliteit blijft.
3. Hun voorkeur voor een mogelijke inzamelvariant en hun eventuele overwegingen en bedenkingen aan te geven.

Inleiding

Ontwikkelingen

Afval is een onderwerp waar iedereen mee te maken heeft. Al jaren hebben we in Nederland aandacht voor het terugdringen van de hoeveelheid afval en het scheiden van afval. En niet voor niets: grondstoffen worden schaars, er wordt steeds meer bekend over plastic soep en de druk op het milieu neemt toe. Daarnaast nemen de kosten voor het verwerken en verbranden van afval toe en veroorzaakt afval CO₂-uitstoot.

Nederland wil in 2050 circulair zijn, met als tussenstap om in 2030 50% minder grondstoffen te gebruiken. Om dit te kunnen bereiken moet er minder grondstoffen worden gebruikt, minder afval ontstaan, en als het al afval is moet het meer en kwalitatief beter worden gescheiden om het zo hoogwaardig mogelijk te kunnen recyclen.

De gemeente Maashorst zamelt al veel afval gescheiden in, hoewel nu nog verschillend in de woonkernen. Dit heeft grotendeels te maken met de korte bestaansgeschiedenis van onze nieuwe gemeente Maashorst. Om in de toekomst ook gezond en welvarend te blijven, en een circulaire economie te behalen in 2050, willen we als gemeente Maashorst naast harmoniseren ook verder verduurzamen.

Daar zetten we bij dit nieuwe beleidsplan **Van Afval naar Grondstof 2023 - 2030** ook op in. We werken toe naar een circulaire economie, waar hoogwaardig gebruik van grondstoffen centraal staat en minder materialen gebruikt worden.

Concept beleidsplan

In bijgesloten concept beleidsplan staan naast het landelijk beleid en plannen, ook informatie over waar Maashorst nu staat, een samenvatting van de meningen van de inwoners over afval, wat de opties zijn voor Maashorst, hoe we kunnen harmoniseren en wat andere gemeenten doen en bereiken. Daar waar het nu om gaat, is om te bepalen wat we als Maashorst willen bijdragen aan een circulaire economie, wat onze doelen hierin zijn en hoe we dit willen bereiken.

In dit concept beleidsplan beschrijven we drie varianten van inzamelmethoden voor restafval, GFT+E(tensresten) en PBD (plastic verpakkingen, blik en drinkpakken):

- Variant 1 *Goede service en goed resultaat afvalscheiding door vaak GFT+E en PBD in te zamelen*
- Variant 2 *Goede service en beter resultaat afvalscheiding door diftar*
- Variant 3 *Goede service voor PBD en beter resultaat afvalscheiding door restafval minder vaak in te zamelen (=minder service)*

Deze inzamelmethoden kunnen in verschillende mate bijdragen aan de doelen. Bestuurlijk ligt de keuze voor met welke inzamelmethode Maashorst aan de slag gaat.

Het principe dat we hanteren is dat de afvalstoffenheffing altijd kostendekkend moet zijn en het doel is om binnen het begrote bedrag te blijven.

In het concept meerjarig uitvoeringsprogramma staan de planning en de verschillende onderdelen, waaronder de inzamelmethode, die een rol (kunnen) spelen om als gemeente bij te dragen aan een circulaire economie.

Kernboodschap

Tijdens de opiniërende avond concretiseren we onze duurzaamheidsdoelen voor huishoudelijk afval en geven een voorkeursrichting aan voor een inzamelmethode voor restafval, GFT+E en PBD om deze doelen te kunnen bereiken.

Oplossingsrichtingen/Keuzemogelijkheden/Toelichting

1. *Het doel 80 kilo restafval past in de ambitie om voorop te willen lopen in duurzaamheid*
De samenstelling van het restafval in Maashorst geeft aan dat in de restafvalcontainer thuis ongeveer 40 kilo daadwerkelijk restafval is en ongeveer 25 kilo grof restafval op de milieustraat. In totaal dus 65 kilo restafval per persoon per jaar. 80 Kilo restafval lijkt dus niet onmogelijk, maar is wel ambitieus, omdat inwoners hun afval nog veel beter moeten gaan scheiden dan nu al gebeurt..

De stedelijkheid van een gemeente beïnvloedt zeer sterk het afval scheiden en verzamelen. Met 80 kilo valt Maashorst weliswaar niet binnen de top-10 van alle Nederlandse gemeenten (top-40), maar wel binnen de top-10 van de vergelijkbare matig-stedelijke gemeenten in Nederland.

2. *Geen afkeur van ingezameld afval betekent goede kwaliteit*
Veel gemeenten kampen met afkeur van het ingezamelde afval (zeker bij PBD). Vaak heeft dit te maken met lokale omstandigheden en het gedrag van inwoners, maar ook

met de gekozen inzamelmethode. Geen afkeur is dan ook een ambitieus doel, maar wel een belangrijke om zoveel mogelijk gescheiden afval ook (hoogwaardig) te kunnen recyclen.

Op dit moment heeft voormalig Landerd helemaal geen afkeur en voormalig Uden ook geen van papier of GFT+E en hooguit een enkele PBD-container per jaar afkomstig van de milieustraat. De acceptatie-eisen door recyclers kunnen komende jaren echter ook strenger worden, omdat ook zij steeds betere kwaliteit moeten leveren om te kunnen recyclen of hun kosten te verlagen.

3. *Afhankelijk van ambitieniveau past een van de inzamelvarianten er beter bij.*
In beleidsplan beschrijven we drie inzamelvarianten (pagina 36):

Variante 1 zorgt met **service voor gescheiden stromen en minder service voor restafval** voor:

- een flinke vermindering van het restafval en voldoende kwaliteit gescheiden stromen, maar haalt niet de 80 kilo restafval.
- Een wekelijkse inzameling van PBD is kostbaar, maar biedt de inwoner veel service en motiveert hen daardoor om veel PBD te scheiden.
- Het vaak inzamelen van GFT+E biedt veel voordelen: Het biedt inwoners de mogelijkheid om in warmere periodes snel het geurende GFT+E kwijt te zijn en motiveert hen daardoor ook om het keukenafval te willen scheiden. Bovendien biedt het wekelijks inzamelen de inwoners met veel tuinafval meer gelegenheid om het GFT+E aan te bieden. Inwoners met echt veel tuinafval kunnen een extra GFT+E container huren of gratis wegbrengen naar de milieustraat.

Met **variante 2** voegen we een **financiële stimulans** aan de eerste service-variant toe zodat de inwoner vervolgens zelf kan kiezen om zijn/haar afval nog meer te gaan scheiden en zijn/haar kosten deels zelf in de hand heeft. Door de combinatie van service en stimulans is de verwachting dat deze variant tot nog meer afvalscheiding en dus de 80 kilo restafval beter nadert dan alleen de service-variant (variante 1).

Het behouden van de kwaliteit van de gescheiden stromen kan door dit (gedifferentieerde tarieven en houdt in dat de afvalstoffenheffing voor huishoudens afhankelijk van de hoeveelheid restafval die zij aanbieden) uitdagender worden.

Variante 3 gaat uit van 80 kilo restafval en welke inzamel frequentie en maat restafvalcontainer daarbij past. De **gelegenheid om restafval aan te bieden wordt behoorlijk beperkt** en wordt het flink scheiden van afval voor veel inwoners onontkoombaar.

Als tegenservice wordt voor het volumineuze PBD ruime service geboden en wekelijks ingezameld.

Het 1x per 2 weken GFT+E inzamelen past beter bij de totale jaarlijkse hoeveelheid GFT+E van een gemiddeld huishouden. Veel huishoudens hebben geen 9 maanden lang elke week een GFT+E container vol. Betekent dat bij de tuinmomenten een deel van onze inwoners het 'teveel' aan tuinafval tijdelijk moeten bewaren tot volgende inzameling of weg moeten brengen naar de milieustraat en dat bij warmere periodes meer geuroverlast ondervonden kan worden dan bij een wekelijkse inzameling.

Het behouden van de kwaliteit van de gescheiden stromen kan door het beperkt

inzamelen van restafval uitdagender worden.

Alle drie varianten gaan uit van maatwerk door vrije keus in 3 maten GFT+E container en geen vrije keus in grootte restafvalcontainer.

Vervolg

Bij de opiniërende avond geeft de raad haar ambities, eventuele specifieke behoeftes en voorkeur voor een inzamelmethode aan. Dit wordt verder uitgewerkt tot een nieuw voorstel cq beleidsplan en voor besluitvorming opnieuw aan college en raad voorgelegd.

Bijlagen

1. Beleidsplan *Van Afval naar Grondstof 2023 – 2030*, stuknr 6168-2023:953463

Maashorst, 14 februari 2023

College B&W